

EU TECHNICAL ASSISTANCE
TO CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS
IN THE WESTERN BALKANS AND TURKEY

OBUKE I PRIRUČNIK O DIGITALNIM I ICT ALATIMA ZA OCD ZAPADNOG BALKANA I TURSKJE

AUTORKE: Ivana Volf i Marinela Šumanjski

EDITORKE: Tanja Hafner Ademi i Tanja Bjelanović

GODINA: Avgust, 2020

Ovaj dokument je izrađen u okviru EU TACSO 3 projekta, u okviru finansijske pomoći Evropske unije. Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost istraživačkog tima i ni pod kojim se uslovima ne može smatrati da odražava poziciju Evropske unije.

SADRŽAJ

<u>UVOD: ZAŠTO OVAJ PRIRUČNIK</u>	...3
<u>PRISTUP I PRINCIPI U KORIŠĆENJU DIGITALNIH ALATA U RADU</u>	...4
<u>GLAVNI DIGITALNI ALATI KOJI SE KORISTE U ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA</u>	...8
<u>POSEBNA LISTA DIGITALNIH RESURSA</u>	...17

UVOD: ZAŠTO OVAJ PRIRUČNIK

Dragi/a čitatelju/ko,
Pre nego što počnemo sa konkretnim informacijama, želimo da vam ispričamo priču o nastanku ovog Priručnika.

Ovaj priručnik je izrastao iz neprekidne potrebe civilnog društva za digitalizacijom i korišćenjem IK tehnologije u svom radu, kao i iz situacije pandemije i hitnog odgovora na nju, koji su redefinisali radno okruženje za OCD, koje sada moraju da rade na daljinu, kako kao organizacije, tako i u dosezanju svojih članova/ca i korisnika/ca. Svesni ove situacije i urgentne potrebe, [EU TACSO 3](#) zajedno se [Mrežom mladih jugoistočne Evrope \(SEEYN\)](#) su razvili program za izgradnju kapaciteta različitih tipova OCD iz Zapadnog Balkana i Turske u korišćenju digitalnih alata u njihovom svakodnevnom radu, za aktivnosti online treninga i učenja, promociju i sprovođenje kampanja, direktan online rad sa korisnicima/cama i druge vrste razvoja kapaciteta kreirane po meri i potrebama OCD.

Pored treninga na lokalnim jezicima i engleskom, nakon kojih je obezbeđena mentorska podrška u praktičnim aktivnostima učesnika/ca, ono što smatramo da bi još moglo biti korisno

organizacijama civilnog društva, kao što ste vi, je i kreiranje ovog Priručnika koji će vam ukratko dati uvid u pristup i principe koje primenjujemo kada koristimo digitalne alate u našem radu, predstaviti vam najčešće korišćene alate za različite generalne i specifične namene, kao i listu resursa koje možete konsultovati radi daljeg učenja.

PRISTUP I PRINCIPI U KORIŠĆENJU DIGITALNIH ALATA U RADU

Digitalna transformacija je uvek značila više od samog usvajanja tehnologije. U osnovi, to je bio lakši deo. Da bi se istinski transformisale, organizacije moraju objediniti ljude, proces, kulturu i tehnologiju, što nije mali izazov. Ipak, ovo nije nemoguće i može biti prilično nagrađujuće, stoga vam zaista preporučujemo da iskoračite iz svoje zone komfora i počnete sa istraživanjem mogućnosti digitalnog sveta.

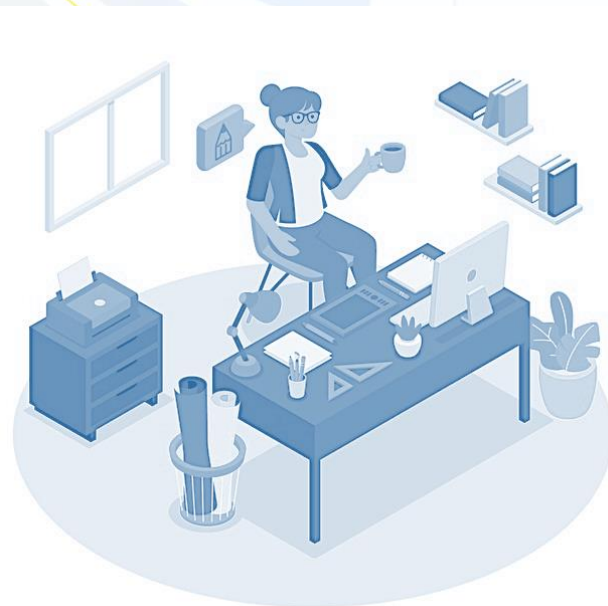
NEKI OD RAZLOGA ZAŠTO KORISTIMO RAZLIČITE DIGITALNE ALATE U NAŠEM RADU:

- a) Mnogi alati su besplatni ili priuštivi, što je veliki plus za organizacije koje često imaju finansijske izazove;
- b) Upotreba digitalnih alata može doneti nove perspektive u vaš rad i modernizovati vaše metode i pristupe;
- c) Raspoloživi alati su često jednostavni za upotrebu, a postoji i veliki broj resursa o korišćenju digitalnih alata;
- d) Često nam mogu pomoći da dosegamo više ljudi sa porukama koje želimo da pošaljemo ili pozivima da se priključe našim programima;
- e) To je najbolji način da ostanemo otporni na nove izazove koji onemogućavaju fizičke sastanke/metode i tradicionalne načine dosezanja ciljne grupe;
- f) Razvija vaše kapacitete i održava vas relevantnim i ažurnim.

**PORED DOBRIH RAZLOGA ZA KORIŠĆENJE TEHNOLOGIJE, TU SU I IZAZOVI ILI ČINJENICE
KOJE TREBA IMATI U VIDU:**

- a) Ne možete se uvek osloniti na tehnologiju ili pristup Internetu;
- b) Potrebno je određeno vreme i napor da biste savladali nove alate i postali samouvereni u njihovom korišćenju;
- c) Neke ciljne grupe nije lako dosegnuti putem Interneta, društvenih medija ili digitalnih alata, a na njih ne smemo zaboraviti;
- d) Rizike u vezi sa privatnošću i sigurnošću na Internetu bi trebalo proceniti i uzeti u obzir tokom faze pripreme i implementacije;
- e) Važno je biti otvoren da kritički razmatramo različite teme u vezi sa korišćenjem tehnologije, kako sa kolegama, tako i sa našim korisnicima/cama.

OSNOVNI PRINCIPI U KORIŠĆENJU DIGITALNIH ALATA U VAŠEM RADU

1. Razmislite o svrsi i ishodu koji želite da postignete kada odlučujete da li i koji digitalni alat ćete koristiti (nemojte ga koristiti samo da biste ga koristili);
2. Dobro istražite alat i proverite alternative;

3. Razmislite o uslovima, okruženju i karakteristikama kao što su: cena (da li je alat besplatan i koja su ograničenja), potreba da se registrujete i prijavite, koje opcije alat nudi, da li je u vizuelnom, audio ili tekstualnom formatu, da li vam je potrebna interaktivnost, potrebno vreme (za vašu aktivnost, pripremu i korišćenje alata), da li je neophodna Internet veza, koji su uređaji potrebni, veličina grupe, profil učesnika/ca, odnosno ciljne grupe itd;

4. Ako planirate da koristite digitalni alat/platformu, dobro pripremite i testirajte sve unapred;

5. Potrudite se da budete kreativni i koristite različite potencijale alata – razmišljajte izvan kutije;
6. Imajte na umu privatnost i bezbednost kada koristite Internet i digitalne alate;
7. Najbolji način da učite i budete sigurni je da isprobate i igrate se sa alatom koliko god možete.

GLAVNI DIGITALNI ALATI KOJI SE KORISTE U ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA

ALAT	O ALATU	KORIŠĆENJE	VIŠE
<u>ZOOM</u>	Zoom je alat pogodan za video konferencije i web konferencije. Sastanci i vebinari su besplatni za učesnike/ce, koji se mogu uključiti ako su pozvani. Sa besplatnim nalogom možete organizovati neograničeni broj individualnih sastanaka (1 na 1), kao i grupnih sastanaka u trajanju do 45 minuta. Za više mogućnosti potrebno je da izaberete plaćenu pretplatu. Moguće je integrisati Zoom sa drugim	Zoom domaćin/ca i korisnici/e mogu da izaberu da snimaju sesije, sarađuju na projektima koristeći opciju bele table, dele dokumenta ili ostave beleške na ekranu, rade u malim grupama u isto vreme zahvaljujući opciji „breakout rooms“, ćaskaju pismeno sa svima ili sa odabranim učesnicima/cama, podele svoj ekran sa ili bez zvuka, dele samo zvuk sa svog računara, kreiraju anketu,	<u>OVDE MOŽETE NAĆI ZOOM PRIRUČNIK</u>

aplikacijama i platformama, što ga čini pogodnim za korišćenje u online učenju.

menjaju pozadinu, reaguju emotikonima i koriste druge opcije. Zoom se konstantno unapređuje novim mogućnostima.

Pošto kreirate besplatan nalog možete da napraviti neograničen broj prezentacija za neograničen broj učesnika/ca (samo kvizovi su ograničeni na 500 učesnika/ca). Svaka prezentacija može imati različite tipove slajdova: kratke slajdove sa informacijama (slične Power Point prezentacijama), pitanja različitog tipa ili kviz pitanja. Sa besplatnim nalogom možete koristiti 2 ili 5 kviz pitanja po prezentaciji. Kada koristite pitanja i kvizove, možete prikupiti odgovore učesnika/ca, tako što ćete ih uputiti na sajt menti.com. Kada unesu šifru prezentacije imaju mogućnost da odgovore na pitanja koja se pojavljuju na ekranu, a odgovori se prikupljaju i vidljivi su istovremeno.

Ovaj alat se može koristiti na velikim događajima ili malim radionicama, sastancima i drugim aktivnostima. Možete ga koristiti kako biste predstavili neku temu, učinili prezentaciju interaktivnom, pokrenuli diskusiju postavljanjem otvorenih pitanja ili davanjem prilike učesnicima/cama da anonimno pošalju svoja pitanja (potrebno je da pitanje otkucaju na svom telefonu i ono će se istovremeno pojaviti na ekranu). Možete prikupiti povratnu informaciju od učesnika/ca ili saznati njihovo mišljenje u vezi sa temom vaše sesije ili prezentacije. Kviz aktivnosti mogu biti korišćene na treninzima, seminarima, čak i konferencijama, kao deo aktivnosti „razbijanja leda“, ali i da biste proverili znanje učesnika/ca o temi. Alat je koristan i za kratku evaluaciju na kraju dana, celokupnog događaja ili pojedinačne sesije.

MENTIMETER

SAVETI KAKO PREZENTOVATI SA MENTIMETEROM

PADLET

Sa besplatnim nalogom na Padletu možete kreirati do 7 virtualnih tabli (koje se zovu padleti), sa već pripremljenim šablonima ili kreirati tablu od početka, biranjem tipa padleta, pozadine i ostalih odlika. Kada kreirate padlet, možete podeliti link sa drugima koji mogu doprineti dodavanjem svojih poruka. Pored teksta, fotografija, slika, mogu se deliti i linkovi na padletu. Različiti šabloni nude mogućnosti preuređivanja sadržaja, njihovog povezivanja ili organizovanja na različite načine. Kada je padlet gotov, možete ga preuzeti u različitim formatima (kao pdf, sliku, CVS ili Excel), podeliti ili ga ugraditi na svoj sajt (embed).

Padlet se može koristiti kada vam je potrebno da prikupite razmišljanja, ideje, primere, iskustva i sl. od grupe ljudi, bilo da su to vaše kolege/ce, partneri, članovi/ce tima ili učesnici/ce na edukativnoj aktivnosti. U online učenju pogodan je za aktivnosti u malim grupama, brainstorming, prikupljanje očekivanja učesnika/ca na početku programa i dr.

KAKO DA KORISTITE PADLET

JAMBOARD

Jamboard je alat za saradnju na diskusijama, planiranju, brainstorming aktivnostima i sl. Jednostavan je za korišćenje i ima mogućnosti dodavanja stiker poruka, fotografija, gifova, crteža, kao i crtanja i prevlačenja elemenata direktno na tablu. Jamboard je besplatan za korišćenje.

Koristan je za bilo koju vrstu grupnog ili timskog rada – u projektnom menadžmentu, timskoj saradnji ili online učenju. Jednostavan je i intuitivan za korišćenje i omogućava vam da budete vrlo kreativni iako su mu opcije jednostavne.

KAKO FUNKCIONIŠE JAMBOARD

<p><u>MINDMEISTER</u></p>	<p>Alat omogućava kreiranje jednostavnih mapa uma, kao i saradnju sa drugima. Ako imate nalog na Meistertask aplikaciji, ovaj alat se može povezati sa njom, tako da možete uključiti svoj tim i postaviti zadatke iz Meistertask-a u svoju mapu uma kada planirate aktivnosti. Ovaj alat je delimično besplatan za korišćenje.</p>	<p>Može se koristiti za bilo koju vrstu saradnje, kako sa vašim korisnicima/cama, publikom ili timom kolega/ca.</p>	<p><u>MINDMEISTER ZA POČETNIKE</u></p>
<p><u>AWWAPP</u></p>	<p>Awwapp je alat za kreiranje i deljenje virtualnih belih tabli. Na beloj tabli možete da crtate, pišete tekst, dodate stikere i dr. Bela tabla se može deliti i kreirati u saradnji sa drugima. Takođe, može biti preuzeta nakon kreiranja. Ovaj alat je besplatan za korišćenje.</p>	<p>Ovaj alat je koristan u online učenju u aktivnostima koje zahtevaju refleksiju, brainstorming ili kreativno prezentovanje pojmova i koncepata ili samih učesnika/ca. Može se koristiti i u timskoj saradnji, za razvijanje ideja i projekata.</p>	<p><u>KAKO DA KORISTITE AWWAPP</u></p>
<p><u>PREZI</u></p>	<p>Kada kreirate nalog, možete da počnete sa pravljenjem prezentacija, izborom između ponuđenih šablona ili sa praznom prezentacijom. Sadržaj prezentacije se dodaje zumiranjem polja (krugovi ili kvadrati), u kojima možete birati font, boju, raspored ili dodati fotografije, video, crteže (clip art) i dr. Nakon što dodate sadržaj, možete da izaberete put svoje prezentacije, odnosno redosled u kome će</p>	<p>Kao alat za prezentaciju može biti korišćen u različitim edukativnim aktivnostima, seminarima, konferencijama, kampanjama i dr. Takođe, može biti korišćen u online učenju, s obzirom na to da možete podeliti link na svoju Prezi prezentaciju sa učenicima, tako da je oni mogu pregledati iz svog pregledača (browsera). Opcija saradnje omogućava učesnicima/cama na online aktivnostima da</p>	<p><u>KAKO NAPRAVITI PREZI</u></p>

	<p>sadržaj biti prikazan na ekranu. Kada je prezentacija spremna, može biti preuzeta i prezentovana bez internet veze, ili prezentovana iz vašeg internet pregledača ako imate internet konekciju. Ovaj alat je delimično besplatan za korišćenje.</p>	<p>zajedno kreiraju prezentaciju na određenu temu.</p>	
<p><u>DOODLE</u></p>	<p>Možete koristiti Doodle bez kreiranja naloga, za pravljenje rasporeda, kao i za učestvovanje u rasporedu koji je neko drugi kreirao. Jednostavno je kreirati „doodle“ ili početi sa pravljenjem rasporeda za sastanak. Potrebno je da otvorite novi doodle, date mu naziv, mesto i odredite moguće termine za sastanak, a onda možete podeliti link učesnicima/cama sastanka ili ih pozvati putem e-maila. Kada svi odgovore na anektu, možete je zatvoriti za dalje odgovore tako što ćete izabrati termin koji najviše odgovara svima. Ovaj alat je besplatan za korišćenje.</p>	<p>Ovo je jednostavan alat koristan za pravljenje planova za sastanke, kako uživo, tako i online, naročito sa većim timovima i grupama. Može se koristiti za planiranje sastanaka sa kolegama, kao i sa mladima ili volonterima koje koordinirate.</p>	<p><u>KAKO NAPRAVITI DOODLE</u></p>
<p><u>POLLS GO</u></p>	<p>Ovaj alat pomaže u kreiranju i objavljivanju jednostavnih anketa za širu publiku putem linka ili opcije deljenja. Možete izabrati i već kreirana</p>	<p>Ako je potrebno da organizujete konkretno glasanje ili donošenje odluka anonimno, ovo je dobar alat za to. Takođe, možete ga koristiti i kao jednostavan kviz, zagrevanje za</p>	<p>Kratko uputstvo je prva stvar koju ćete videti kada otvorite stranicu</p>

KAHOOT

pitanja u okviru same aplikacije. Ovaj alat je besplatan za korišćenje.

Možete kreirati svoj kviz, ili koristiti one koji su već kreirani od strane drugih korisnika/ca, na različite teme. Kako biste napravili kviz i koristili ga sa svojom grupom, morate napraviti svoj nalog. Nakon toga je proces veoma jednostavan – izaberite naziv, vizuelne karakteristike kviza, dodajte pitanja i ponuđene odgovore, izaberite odgovor koji je tačan i koliko vremena će učesnici/ce imati za odgovaranje. Sa besplatnim nalogom možete izabrati između pitanja sa ponuđenim odgovorima i tačno/netačno pitanja, dok sa plaćenim nalogom dobijate pristup većem broju opcija. Kada želite da implementirate kviz sa svojom grupom, potrebno je da ga projektujete na ekran i pozovete sve da otvore link kahoot.it na svojim telefonima ili drugim uređajima, ukucaju šifru za kviz i izaberu svoj nadimak. Kada su sva imena na ekranu, možete početi sa projektovanjem pitanja, na koja će učesnici/ce odgovarati putem

razgovor ili upoznavanje. Nema potrebe da se registrujete i vrlo lako možete koristiti alat.

Kahoot kvizove možete koristiti u različitim edukativnim aktivnostima, da proverite znanje ili stavove na različite teme, ali i da započnete diskusiju. Kahoot se može koristiti za zabavu, razbijanje leda, zatvaranje grupe, evaluaciju i td.

KAHOOT VODIČ

	svojih uređaja. Ovaj alat je delimično besplatan za korišćenje.		
<u>CANVA</u>	Kada kreirate besplatan nalog na Canva-i, možete da birate između različitih već pripremljenih dizajna za postove na društvenim medijima, infografike, brošure, flajere, postere, prezentacije, čak i CV. Nakon izbora možete da ih menjate, dodajete svoj tekst ili svoj logo i druge slike. Takođe možete da počnete od početka sa svojim dizajnom, sa izborom dimenzija, boja i drugih elemenata. Možete deliti svoj dizajn sa saradnicima/cama, preuzeti ga u različitim formatima ili deliti i objavljevati ga putem različitih medija. Ovaj alat je delimično besplatan za korišćenje.	Canva se najčešće koristi u promociji aktivnosti, projekata, organizacije, kroz kreiranje originalnog dizajna za društvene medije, websajt i dr. Takođe može biti korisna u edukativnim aktivnostima, naročito za prezentacije ili davanje informacija kroz infografike, kako lično, tako i u online učenju.	<u>CANVA VODIČ</u>
<u>ASANA</u>	Kada kreirate svoj nalog, možete da otvarate projekte i pozivate članove/ce tima da se priključe. Možete imati više od jednog tima i više od jednog projekta, tako da lako možete organizovati zadatke ako istovremeno radite na različitim projektima sa različitim ljudima. Možete birati između različitih šablona za svaki od projekata, tako da vam zadaci budu	Najčešće se koristi u upravljanju zadacima u timovima, projektnom menadžmentu, pripremi događaja, pisanju projekata i dr.	<u>KAKO DA KORISTITE ASANA-U</u>

organizovani na način koji vama najviše odgovara. Za svaki zadatak postoji mnogo opcija: dodeljivanje članu/ci tima, podešavanje roka, kačenje dokumenata, linkova i dr. Možete da pratite napredak svog tima i svoj lični kroz opciju Report (izveštaj), u kojoj dobijate listu ispunjenih ili dodeljenih zadataka bez obzira na projekat. Ovaj alat je delimično besplatan za korišćenje.

SLACK

Možete se prijaviti na Slack iz svog pregledača (browser) ili preuzeti aplikaciju za PC ili smart telefon. Možete kreirati jedan ili više radnih prostora ili se priključiti već postojećim. Svaki radni prostor je namenjen komunikaciji unutar organizacije ili grupe. U okviru radnog prostora možete otvoriti ili se pridružiti već postojećim kanalima, koji mogu biti namenjeni određenim projektima, timovima ili temama povezanim sa vašim radom ili važnim za vašu zajednicu. Moguće je integrisati različite aplikacije i alate koje već koristite u Slack, tako da možete deliti dokumenta kroz Google Dokumenta i Disk, imati grupne pozive preko Zoom-a, deliti različite

Slack se može koristiti za komunikaciju među članovima/cama organizacije ili mreže i naročito je pogodan za timove koji rade na daljinu ili često putuju. Pomaže vam da ostanete u redovnom kontaktu sa članovima/cama vašeg tima ili da facilitirate timski rad kada pišete nove projekte, upravljate projektima, organizujete aktivnosti i td. Možete koristiti dodatne alate integrisane u Slack, tako da ćete imati sve što vam je potrebno na jednom mestu. Alat može biti korišćen za upravljanje zajednicom (kao što su članovi/ce vaše organizacije ili prijatelji i

SLACK 101

kalendare, pa čak i igrati igrice. Kanale možete deliti sa različitim grupama sa kojima saradujete, kako biste olakšali komunikaciju. Ovaj alat je delimično besplatan za korišćenje.

podrška, itd), upravljanje volonterima ili učesnicima na projektu.

POSEBNA LISTA DIGITALNIH RESURSA

NAZIV	OPIS	VIŠE INFORMACIJA	LINK ZA PRISTUP
TECHSOUP BALKANS	TechSoup Balkans deo je globalne <i>TechSoup</i> inicijative koja kroz donaciju licenciranih softwera unapređuje rad neprofitnih organizacija u svetu. TechSoup fokusiran je na četiri zemlje Zapadnog Balkana – Bosnu i Hercegovinu, <u>Hrvatsku</u> , Srbiju i Crnu Goru, i trenutno jača informatičke (IT) kapacitete za preko 3000 neprofitnih organizacija, što uključuje muzeje,	Proces donacija vrlo je intuitivan. Sve što je potrebno jeste da registrujete Vašu organizaciju na TechSoup sajtu namenjenoj Vašoj zemlji, a nakon što tim odobri registraciju, možete naručiti software koji Vam je potreban. Pri naručivanju licence, plaća se administrativna naknada koja je ekvivalentna 2% do 9% komercijalne cene proizvoda. Plaćanje se vrši po predračunu, a sve licence dobijate direktno od naših donatora.	<u>Bosna i Hercegovina</u> <u>Crna Gora</u> <u>Srbija</u>

	biblioteke, religijske institucije i sportske klubove.	Lista raspoloživih donacija može se naći na TechSoup sajtovima.	
THE FUN PARK	Fun Park je besplatna aplikacija i platforma zasnovana na principu kviza koja čini učenje zabavnim. Korisnici/ce mogu kreirati svoje kvizove i deliti ih sa drugima, kao i igrati već kreirane kvizove. Fun Park je „open source“ platforma za učenje koja je namenjena različitim tipovima organizacija i pojedincima koji su zainteresovani da koriste kvizove u obrazovanju.	Nakon prijave i otvaranja naloga igra se lako postavlja. Igre/kvizovi se mogu praviti na različite teme i za različite ciljne grupe i koristiti za edukativne, ali i druge svrhe.	https://thefunpark.org
<u>ONLINE KAMPANJE – PRIRUČNIK ZA OMLADINSKE ORGANIZACIJE</u>	Priručnik za kreiranje i sprovođenje online kampanja namenjen je omladinskim organizacijama i inicijativama, ali može biti koristan i drugim organizacijama civilnog društva koje bi želele da unaprede svoje online prisustvo ili planiraju konkretne društveno angažovane kampanje.	Priručnik je izdat od strane Omladinskog resursnog centra Tuzla, u okviru programa CAT (Citizens Against Terrorism).	https://www.catbih.ba

	<p>Priručnik je izdat od strane Omladinskog resursnog centra Tuzla, u okviru programa CAT (Citizens Against Terrorism).</p>		
<p>DIGITAL MEDIA TOOLKIT ZA ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA</p>	<p>Digital Media Toolkit namenjen je udruženjima/ organizacijama civilnog društva u cilju unapređenja rada, delovanja i aktivnosti u civilnom sektoru. U tu svrhu su predstavljeni digitalni alati za promovisanje i organizaciju rada, koje predstavnici/ce ovog sektora mogu da koriste za promociju i interakciju sa svojim korisnicima i zajednicama. Upotrebom konkretnih strategija komuniciranja i aktivnim delovanjem u online zajednici, organizacije mogu da izgrade pozitivan imidž i podignu standarde kvaliteta svog rada.</p>	<p>Priručnik je izrađen i izdat od strane TACSO 3 kancelarije za Zapadni Balkan.</p>	
<p>SHARE FONDACIJA</p>	<p>SHARE Fondacija je osnovana kao neprofitna organizacija 2012. godine sa ciljem unapređenja ljudskih prava i internet sloboda, promovisanja</p>	<p>Kako bi privukla pažnju javnosti o važnosti ljudskih prava na internetu, SHARE Fondacija je započela rad na dokumentarnoj TV seriji od 10 epizoda o</p>	<p>WEBSITE</p> <p>https://www.umrezi.rs</p>

pozitivnih vrednosti otvorene i decentralizovane Mreže, kao i slobodnog pristupa informacijama, znanju i tehnologiji. Primarne oblasti aktivnosti SHARE Fondacije su sloboda izražavanja na internetu, informaciona privatnost, digitalna bezbednost i otvoren pristup znanju i informacijama.

nekim od glavnih tema kojima se bavi, kao što su sloboda izražavanja, privatnost, mediji i digitalna bezbednost, sa preko 50 domaćih i stranih eksperata koji su podelili svoje iskustvo. Serija je emitovana u Srbiji i Crnoj Gori, a veb-sajt umrezi.rs služi kao otvorena platforma za unapređenje digitalne pismenosti građana, sadrži sve epizode, intervjue eksperata, kao i video predavanja i druge materijale koji su slobodno dostupni. Krajem 2017. godine SHARE Fondacija je napravila seriju kratkih edukativnih videa o pet važnih tema: autorska prava, neutralnost mreže, zaštita podataka, lažne vesti i algoritmi. Ovim videima je na jednostavan način objašnjen značaj ovih tema za naše svakodnevne živote, kako bi javnost mogla bolje da ih razume.

[Serija edukativnih video materijala „Bitka za podatke“](#)

ŠTA JE ONLAJN NASILJE I KAKO GA MOŽEMO ZAUSTAVITI?

Kampanja i resurs korisnih informacija koje je UNICEF pripremio kako bi pomogao prevenciji digitalnog nasilja među mladima i decom.

Okupili smo UNICEF-ove stručnjake, međunarodne eksperte za onlajn nasilje i dečju zaštitu i udružili se s Fejsbukom, Instagramom i Tviterom kako bismo

[UNICEF RESURSI](#)

DIGITALIZUJ.ME

Nevladino udruženje “Digitalizuj.Me” je digitalna zajednica koja nastoji da pomogne građanima i organizacijama u Crnoj Gori da razumeju i iskoriste uzbudljive nove šanse za društvene promene i biznis u digitalnom okruženju.

odgovorili na ključna pitanja i dali savete o načinima na koje možemo rešiti problem onlajn nasilja.

Digitalizuj.Me je partner u okviru Laboratorije inovacija za mlade u Crnoj Gori, nazvane “Kreaktivator”, inicijative UNICEF, finansijski podržane od strane ING i implementirane u partnerstvu sa Ministarstvom prosvete i Ministarstvom sporta. Laboratorija nudi prostor, alate, prilike i programe koji će omogućiti mladima i adolescentima da razviju i implementiraju rešenja za izazove sa kojima se suočavaju, kao i da dobiju podršku za njihove aspiracije, razviju socio-emocionalne veštine i iskoriste mogućnosti za uključivanje u procese donošenja odluka.

Digitalizuj.Me ima veliko iskustvo u organizovanju edukativnih programa, među kojima se izdvajaju radionice digitalnog marketinga, blog radionice,

<https://digitalizuj.me>

NETOKRACIJA

Netokracija je poslovno-tehnološki medij koji prati kulturu tehnološkog preduzetništva, digitalni marketing i nove tehnologije – na prostoru Srbije, Hrvatske i Slovenije. Netokracija je mesto koje daje uvid u globalne trendove i čiji kritički sadržaj formira javno mišljenje o primeni tehnologije – kako u javnom, tako i u privatnom sektoru.

kao i škola programiranja za učenike osnovnih škola.

Na sajtu Netokracije možete pronaći aktuelne informacije o novim tehnološkim trendovima u svetu i regionu, koje mogu biti korisne i za rad organizacija civilnog društva.

<https://www.netokracija.rs/>

SEEYN PRIRUČNIK SA SVIM DIGITALNIM ALATIMA: [HTTP://DIGIYOUTH.SEEYN.ORG/](http://digiyouh.seeyn.org/)